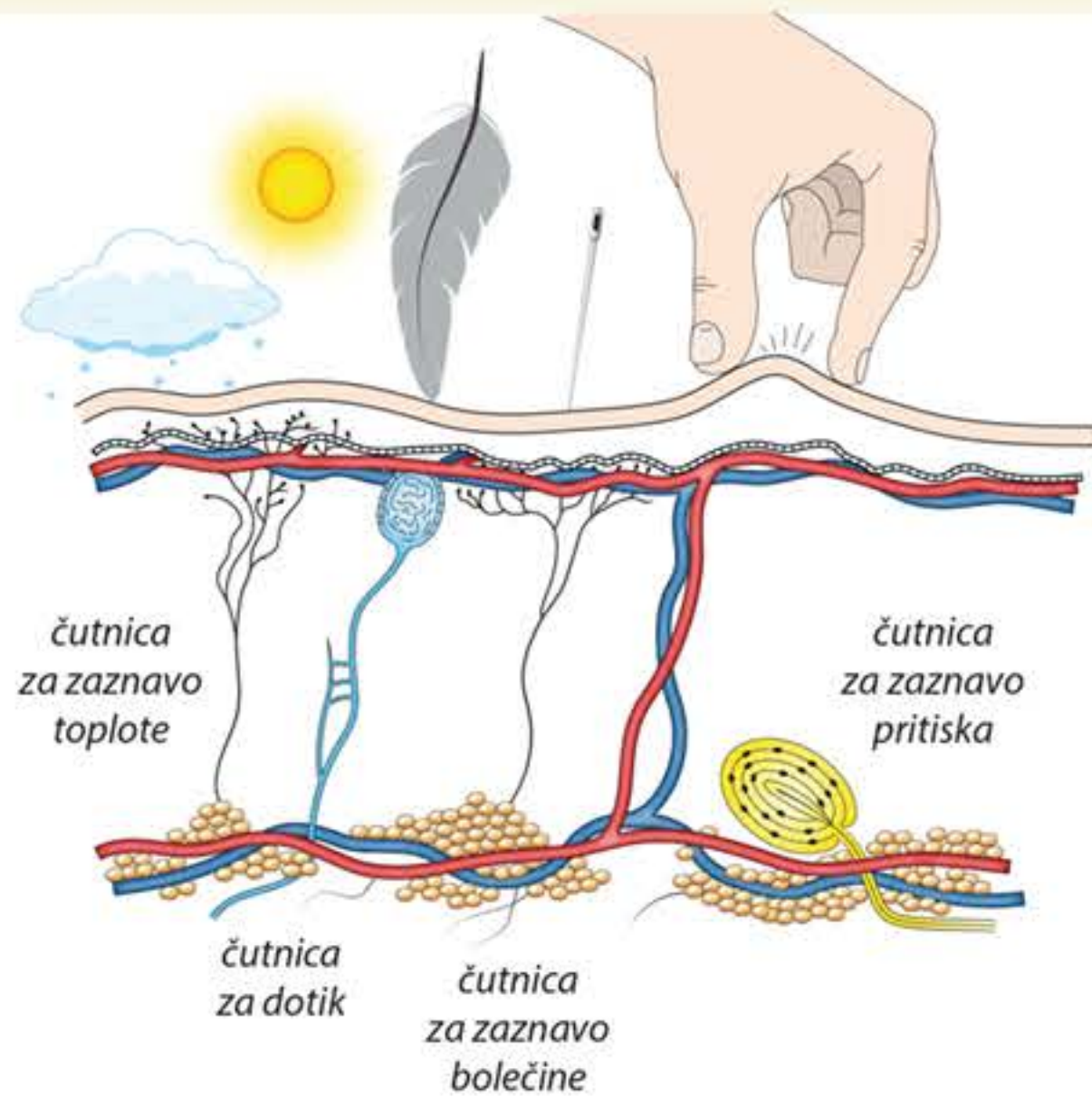

V koži so **žleze znojnice**, ki izločajo znoj, in **žleze lojnice**, v katerih nastaja loj. Ko nam je vroče (in tudi ko smo vznemirjeni) se znojimo oz. potimo. Z znojem se hladimo, obenem pa se z znojem izločajo tudi nerabne snovi. Loj kožo namasti in jo s tem zaščiti pred izsušitvijo, pokanjem in poškodbami.

V koži so **čutnice** za zaznavanje dotika, pritiska in tresljajev. S kožo zaznavamo tudi temperaturo in bolečino. Z dotikom zaznavamo npr. gladko in hrapavo površino. Pritisk na kožo (in s tem na telo) zaznavajo posebne čutnice, ki se prilagajajo dražljaju pritiska. Informacije o pritisku preko živčnih vlaken potujejo do centralnega živčnega sistema, kjer se obdelajo v zaznave.

Iz kože izraščajo **dlake** in **nohti**. Med dlake sodijo tudi lasje, obrvi in trepalnice. Dlake in nohti so roževinaste strukture. Nohti rastejo iz korenine, poroženele celice pa tvorijo nohtno ploščo. Korenine dlak so ugreznjene globoko v usnjico kože. Rastni deli nohtov in dlak so močno prekrvljeni in oživčeni.

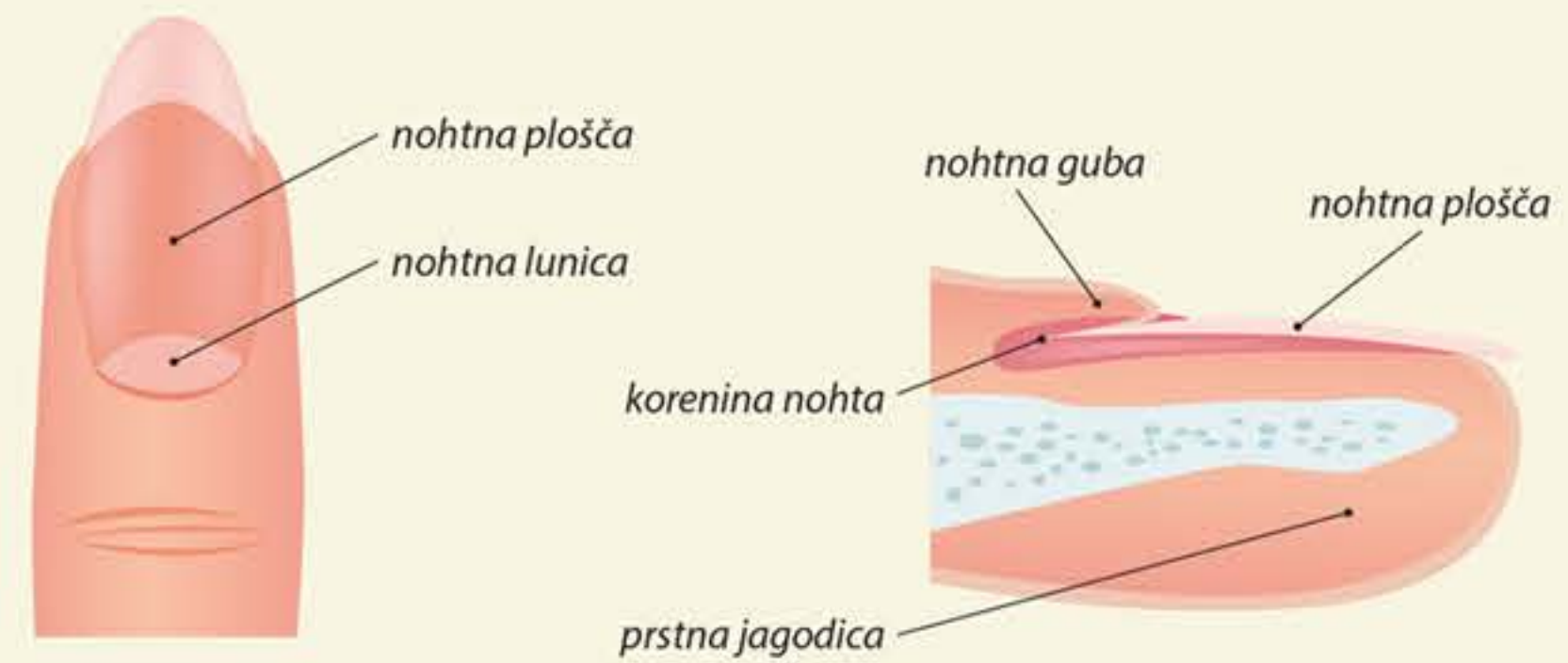
Koža vsebuje temno barvilo **melanin**, ki ji daje ten. Melanin še dodatno nastaja pri izpostavljenosti sončnemu sevanju, kar opazimo kot porjavitev kože. Njegova naloga je namreč zaščita pred škodljivim UV-sevanjem.

ZANIMIVOST

Striženje las ne boli, saj je las živ le v lasni korenini, kjer je tudi oživčen. Ko izraste iz kože, so celice že odmrle in poroženele.

Shema zgradbe nohta

Koža je dobro ožiljena s kapilarami, ki celicam kože prinašajo hranilne snovi in kisik ter odnašajo nerabne snovi in plin ogljikov dioksid. Poleg prenosa snovi imajo krvne žile pomembno vlogo tudi pri uravnavanju telesne temperature. Ko nam je vroče, se razširijo. Tako prinesejo tik pod površino telesa več krvi, ki je segreta in ob pretoku oddaja toploto. Na obrazu, kjer je koža tanka, kapilare pa so tik pod kožo, to opazimo kot rdečico.

Ko je zunaj mraz, se delovanje telesa prilagodi. Žile se zožijo, pretok krvi se zmanjša in skozi kožo se izgubi manj telesne toplote. Tak način prilagajanja in vzdrževanja telesne temperature imenujemo **termoregulacija**.

ZANIMIVOST

Nohti na nogah rastejo dvakrat počasneje kot nohti na rokah.

Rast, količina in barva las se pri ljudeh z leti spreminjajo. Lasje začnejo izpadati, lahko se pojavi plešavost (večinoma pri moških), celice las počasi izgubljajo sposobnost tvorjenja barvila in posivijo. Enako velja tudi za dlake na telesu.

Če nas močno zebe, se koža naježi in dlake se »postavijo pokonci«. Pri sesalcih z gosto dlako se mednje ujame veliko zraka, ki je odličen toplotni izolator in prepreči ohlajanje telesa. Ker imamo ljudje malo dlak v primerjavi z drugimi sesalci, ta odziv telesa za nas ni najbolj učinkovit.

Obrvi in trepalnice ščitijo oči pred potom in prašnimi delci, druge dlake na obrazu pa ščitijo kožo pred mrazom.